

Kiến toàn sự lãnh đạo và chỉ đạo của tỉnh ủy

Một số vấn đề về sự lãnh đạo của đảng bộ Quảng Bình trong cuộc chiến đấu chống Mỹ, cứu nước ngày càng ác liệt

Nguyễn Tư Thoan

Bí thư Tỉnh ủy Quảng Bình

Tỉnh chúng tôi đã trải qua hơn 1.000 ngày đêm chiến đấu liên tục và ngày càng ác liệt chống lại cuộc chiến tranh phá hoại do đế quốc Mỹ gây ra. Chúng đã dùng nhiều loại vũ khí hủy diệt, kể cả máy bay B.52, đã cho trên ba vạn lần máy bay và trên hai nghìn lần đại bác bắn phá tỉnh chúng tôi. Trên ba vạn ngôi nhà của nhân dân, hàng trăm trạm xá, bệnh viện, nhà hộ sinh, trường học, nhà thờ trong tỉnh đã bị địch đốt cháy hoặc bắn phá đổ nát. Các công trình thủy lợi lớn nhỏ trong tỉnh đều bị địch bắn phá hư hỏng. Thị xã Đồng Hới và các thị trấn khác trong tỉnh không còn một ngôi nhà nào nguyên vẹn. Chỉ riêng 9 tháng đầu năm 1967, số lần địch bắn phá đã nhiều gấp hai lần năm 1966, số lần đánh phá ban đêm của địch đã gần ngang với số lần chúng đánh phá ban ngày. Và một ngày có 24 tiếng đồng hồ thì cả 24 tiếng đồng hồ đều không lúc nào ngớt tiếng máy bay địch... Tội ác của đế quốc Mỹ trong hơn ba năm qua đã hơn gấp nhiều lần tội ác của thực dân Pháp gây ra ở tỉnh chúng tôi trong suốt 9 năm kháng chiến lần thứ nhất.

Kẻ địch đánh phá ác liệt có gây cho chúng tôi một số khó khăn. Song chính lúc này, lòng căm thù địch, tinh thần yêu nước và yêu chủ nghĩa xã hội, tinh thần quyết tâm đánh thắng giặc Mỹ xâm lược của 30 vạn nhân dân tỉnh chúng tôi lại cao hơn bao giờ hết. Đó là cơ sở của sức mạnh không những đã giúp đảng bộ chúng tôi vượt qua khó khăn

hoàn thành nhiệm vụ công tác, mà còn làm cho tỉnh chúng tôi luôn luôn lớn lên ngay trong cuộc chiến đấu ác liệt. Bộ đội, công an và dân quân tỉnh chúng tôi đã bắn rơi hàng trăm máy bay hiện đại của Mỹ, bắt sống nhiều giặc lái; bắn chìm và bắn cháy hàng chục tàu biệt kích và tàu của hạm đội 7 Mỹ; bắt sống và diệt gọn nhiều toán gián điệp, biệt kích, đồng thời xây dựng lực lượng ngày càng vững mạnh. Mặc dù thiên tai và địch họa, nông dân tỉnh chúng tôi đã quyết tâm giữ vững và củng cố quan hệ sản xuất mới, từng bước thực hiện thâm canh bên hố bom, thu hoạch tốt 5 vụ sản xuất liền. Sản lượng lương thực năm 1965 đạt cao hơn những năm hòa bình. Các vụ chiêm 1966 và 1967 đều đạt năng suất cao. Chăn nuôi, nhất là chăn nuôi tập thể vẫn phát triển. Địch đánh đê, phá đập, nhưng nhân dân tỉnh chúng tôi đã tu sửa và làm thêm hàng chục công trình mới, vẫn mở rộng diện tích được khoanh vùng, kiến thiết đồng ruộng. Khối lượng đào đắp thủy lợi trong hai năm chiến tranh bằng khối lượng của 10 năm hòa bình cộng lại. Trong chiến tranh, chúng tôi đã di chuyển một số nhà máy cũ về những nơi tương đối an toàn tiếp tục sản xuất, đồng thời xây dựng thêm hàng chục xí nghiệp mới để sản xuất công cụ sản xuất và hàng tiêu dùng cho nhân dân trong tỉnh. Đường giao thông vẫn giữ vững, hàng ra tiền tuyến vẫn bảo đảm. Riêng về mặt đời sống nhân dân nói chung vẫn ổn định và có mặt còn được nâng cao. Số dư tiết kiệm của nhân dân gửi quỹ tín dụng trong năm 1966 gấp hai lần năm 1965 và 6 tháng đầu năm 1967 tăng 25% so với năm 1966. Mạng lưới y tế phục vụ chiến đấu và đời sống nhân dân đã về tới hợp tác xã, đội sản xuất. Mỗi huyện có một trường cấp ba, hầu hết các xã ở đồng bằng có trường cấp hai, các hợp tác xã đều có trường cấp một; số học sinh tăng hơn so với thời kỳ hòa bình. Trong chiến tranh, cứ bình quân ba người dân trong tỉnh chúng tôi có một người đi học.

Nhìn lại những ngày chiến đấu vừa qua, chúng tôi tự nhận thấy: trên vị trí tiền tuyến ác liệt của miền Bắc xã hội chủ nghĩa, đảng bộ và

nhân dân tỉnh chúng tôi đã đóng góp một phần nhỏ bé vào việc thực hiện đường lối chống Mỹ, cứu nước của Đảng; đã cố gắng để khôi phục lòng tin cậy của Trung ương Đảng, Hồ Chủ tịch và đồng bào cả nước. Song, trước sự nghiệp chống Mỹ, cứu nước thiêng liêng của cả nước, kẻ địch đang thua to, nhưng cố sức liều lĩnh, chúng sẽ giở nhiều thủ đoạn tàn bạo và độc ác hơn nữa, cuộc chiến đấu càng gần đến ngày thắng lợi càng gay go, gian khổ, chúng tôi thấy mình còn phải cố gắng nhiều hơn nữa. Phong trào chống Mỹ, cứu nước trong tỉnh chúng tôi tuy đã có một số thành tích nhưng còn nhiều mặt yếu. Nói chung, phong trào phát triển chưa đều. ở những nơi đang chiến đấu ác liệt, phong trào cách mạng của quần chúng lên cao, nhưng ở một số nơi chưa bị đánh phá ác liệt lắm thì phong trào lại chưa tiến mạnh. Giữa nhiệm vụ chiến đấu và sản xuất thì công tác chiến đấu và phục vụ chiến đấu làm tốt hơn công tác sản xuất. Phong trào cách mạng của quần chúng lên cao nhưng sự lãnh đạo của một số tổ chức đảng ở cơ sở chưa theo kịp, do đó chưa phát huy được mạnh mẽ phong trào cách mạng có tổ chức của quần chúng... Cuộc đấu tranh trong thời gian tới là một cuộc đấu tranh quyết liệt. Chúng tôi phải chuẩn bị đối phó với mọi tình huống chiến tranh phá hoại với mức độ ác liệt hơn hiện nay của kẻ địch, đồng thời sẵn sàng đánh bại bộ binh địch nếu chúng dám mở rộng chiến tranh cục bộ ra miền Bắc nước ta. Chúng tôi đang từng bước tổng kết công tác của các đảng bộ trong ba năm chống chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ, trên cơ sở đó có phương hướng nâng cao chất lượng lãnh đạo của các đảng bộ, chuẩn bị đối phó với tình hình mới và tạo điều kiện hoàn thành mọi nhiệm vụ của Đảng trong những hoàn cảnh khó khăn, phức tạp nhất.

I. Trên cơ sở xác định nhiệm vụ chính trị chung của cả nước và nhiệm vụ riêng của một tỉnh tiền tuyến ác liệt, nâng cao hơn nữa tinh thần quyết tâm đánh thắng giặc Mỹ xâm lược

Kinh nghiệm của những ngày chiến đấu gian khổ vừa qua ở tỉnh chúng tôi đã ngày càng chứng minh cho một chân lý hết sức đúng đắn: một khi quần chúng được giác ngộ cách mạng và được tập hợp trong những tổ chức chặt chẽ dưới sự lãnh đạo của Đảng thì sẽ có một sức mạnh rất to lớn. Tỉnh chúng tôi bước vào cuộc chiến đấu chống lại cuộc chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ sau khi liên tiếp bị chín cơn bão lụt, mùa màng bị mất tới 70%, chưa nói gì đến tình hình chiến tranh xảy ra, trong những lúc hòa bình, khó khăn đó thật sự đã là những khó khăn rất lớn. Nhưng nhờ phát động được quần chúng, nói rõ để quần chúng thấy sự nghiệp chống Mỹ, cứu nước thiêng liêng của cả dân tộc, nói để quần chúng thấy rõ hết những khó khăn đang xảy ra trong tỉnh và đề nghị quần chúng góp ý kiến giải quyết và quần chúng đã đề nghị những biện pháp rất cách mạng. Một mặt quần chúng nhường nhịn lẫn nhau, trồng thêm rau bầu gọi là rau bầu "tự cứu", tiếp tục đẩy mạnh vụ sản xuất đông-xuân, mặt khác tự tính toán lại đời sống của mình để tự báo mức mua lương thực với mức độ cần thiết, còn đề nghị Nhà nước để xe chở vũ khí, sắt thép vào để chiến đấu và xây dựng nền kinh tế địa phương. Nhờ thế, Nhà nước không phải bán gạo nhiều cho nông dân, tình hình nông thôn ổn định, sản xuất công nghiệp được đẩy mạnh và tỉnh chúng tôi còn có thêm máy móc để xã xây dựng thêm hàng chục nhà máy mới phục vụ chiến đấu, sản xuất, giao thông vận tải và đời sống nhân dân. Tỉnh chúng tôi là tỉnh đầu tiên phải đối phó với chiến tranh phá hoại bằng không quân của đế quốc Mỹ và cũng là tỉnh đầu tiên phải đối phó với thủ đoạn tập kích bằng pháo của hạm đội 7 vào đất liền. Từ những buổi đầu tiên súng còn ít, kinh nghiệm chưa có nhưng với tinh thần căm thù địch sâu sắc, với quyết tâm bảo vệ vùng trời, vùng biển của Tổ quốc, các chiến sĩ bộ đội và dân quân tỉnh chúng tôi đã quyết tâm đánh trả địch, với súng ít, súng nhỏ đã đánh tàu khu trục Men-xphin của hạm đội 7 ngay từ trận đầu tiên tại cửa Nhật Lệ...

Những kinh nghiệm rút ra từ thực tế chiến đấu đã giúp chúng tôi càng thấy rõ: Việc phát động tư tưởng của quần chúng phải dựa trên cơ sở giáo dục tinh thần quyết tâm đánh thắng giặc Mỹ xâm lược cho đảng bộ và nhân dân trong tỉnh. Đó là một vấn đề cơ bản phải do các cấp ủy đảng trực tiếp làm, phải tiến hành thường xuyên và từng bước nâng cao lên. Khí thế sôi sục chiến đấu trong những ngày đầu chống lại cuộc chiến tranh phá hoại bằng không quân của đế quốc Mỹ là do kết quả trực tiếp của đợt giáo dục chính trị rộng rãi trong nhân dân với chủ đề "10 năm Quảng Bình giải phóng", nêu rõ trước đây Quảng Bình nghèo khổ như thế nào? sau 10 năm xây dựng chủ nghĩa xã hội, Quảng Bình đã xây dựng lớn mạnh ra sao? đời sống của nhân dân thay đổi thế nào? thực hiện trách nhiệm đối với đồng bào miền Nam và đối với Trị Thiên ruột thịt ra sao?... Trên cơ sở đó nâng cao thêm tinh thần yêu Tổ quốc, yêu chủ nghĩa xã hội, ra sức bảo vệ và xây dựng chủ nghĩa xã hội, quyết tâm ủng hộ sự nghiệp giải phóng của đồng bào miền Nam. Đợt phát động này được tiến hành sâu rộng trong các đội sản xuất, các giới, các xí nghiệp, cơ quan, trường học... Từ khi bước vào cuộc chiến đấu chống chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ, chúng tôi đã liên tiếp giáo dục cho nhân dân về các nghị quyết hội nghị Trung ương Đảng lần thứ 11 và lần thứ 12, về những gương sáng của chủ nghĩa anh hùng cách mạng nảy nở trong những lần sơ kết, bình bầu "hai giỏi" trong các hợp tác xã, và đặc biệt là đợt giáo dục lời kêu gọi của Hồ Chủ tịch ngày 17-7-1966, để từng bước nâng cao quyết tâm tiêu diệt giặc Mỹ xâm lược cho nhân dân trong tỉnh.

Hơn ba năm chống chiến tranh phá hoại vừa qua, đảng bộ và nhân dân tỉnh Quảng Bình chúng tôi liên tiếp được phát động tư tưởng. Đó là cơ sở về mặt tư tưởng để đảng bộ và nhân dân tỉnh chúng tôi có thể hoàn thành nhiệm vụ trong những hoàn cảnh rất khó khăn gian khổ. Song, đứng trước nhiệm vụ mới rất nặng nề, việc phát động tư tưởng nhân dân trong tỉnh chúng tôi còn phải làm tốt hơn nữa. Do đó, chúng

tôi đang tiến hành một đợt phát động tư tưởng rộng rãi và cao hơn các đợt trước. Trên cơ sở thắng lợi của ba năm chống Mỹ, cứu nước, chúng tôi đang hướng dẫn cho từng đội sản xuất, hợp tác xã, xí nghiệp, cơ quan kể tội ác của đế quốc Mỹ đã gây ra trong ba năm qua ở địa phương, đơn vị mình; báo công xem đã đóng góp được gì cho sự nghiệp cách mạng chống Mỹ, cứu nước, kiểm tra xem có thể làm thêm được những gì mà chưa làm; đồng thời vạch phương hướng phấn đấu trong thời gian tới để đánh thắng đế quốc Mỹ xâm lược. Từng tập thể và từng người đều báo công và xác định quyết tâm mới. Đợt phát động đang tiến hành và bước đầu có kết quả tốt. Về mặt tư tưởng, đây là một đợt giáo dục tinh thần quyết tâm tiêu diệt giặc Mỹ của đảng bộ và nhân dân trong tỉnh chúng tôi, chuẩn bị cho mọi tình huống chiến tranh ác liệt.

Qua ba năm liên tiếp chỉ đạo việc giáo dục tư tưởng quyết thắng cho đảng bộ và nhân dân trong tỉnh, chúng tôi đã rút được một số kinh nghiệm bước đầu sau đây:

a) Việc phát động tư tưởng của đảng bộ và nhân dân đồng thời xây dựng quyết tâm tiêu diệt giặc Mỹ xâm lược phải dựa trên cơ sở giáo dục đường lối chính sách của Đảng cho đảng hộ và nhân dân, làm cho mọi người hiểu rõ nhiệm vụ chính trị chung của cả nước, đồng thời xác định được trách nhiệm cụ thể của địa phương mình và của mỗi người trong sự nghiệp chung đó. Tỉnh chúng tôi là một trong những nơi tiền tuyến ác liệt của miền Bắc, là hậu phương trực tiếp của tiền tuyến lớn, là nơi địch đánh phá đầu tiên và sẽ là nơi ngày càng ác liệt cho tới lúc sự nghiệp chống Mỹ, cứu nước hoàn thành thắng lợi. Chúng tôi phải làm rõ điều này để không làm đảng viên và nhân dân tỉnh chúng tôi có ảo tưởng một chút gì vào những trò bịp bợm của đế quốc Mỹ. Đồng thời luôn luôn làm cho đảng bộ và nhân dân tỉnh chúng tôi thấy tự hào về truyền thống đấu tranh bất khuất và sự gắn bó keo sơn của Bình - Trị - Thiên ruột thịt, tự hào về nhiệm vụ vẻ vang của Tổ quốc đã giao cho mình; sẵn sàng hy sinh cần thiết cho Tổ quốc thống nhất trong trường

hợp cần những hy sinh lớn hơn những hy sinh hiện nay. Đó là sự xác định vị trí chung của cả tỉnh trong sự nghiệp chống Mỹ, cứu nước của cả nước. Nhưng ngay ở trong tỉnh chúng tôi, các chi bộ ở xung quanh bến phà, ở ven đường giao thông, ở ven biển, ở vùng Trường Sơn, ở vùng đồng... đều xuất phát từ vị trí cụ thể của mình ở trong tỉnh mà xác định những quyết tâm cụ thể. Do đó quyết tâm đánh thắng giặc Mỹ xâm lược là quyết tâm chung của cả nước, cả tỉnh, nhưng mỗi người trên phạm vi chiến đấu cụ thể của mình đều có những quyết tâm cụ thể. Chỉ có làm như vậy, việc xác định quyết tâm tiêu diệt giặc Mỹ xâm lược mới có tác dụng thiết thực trong công tác.

b) Việc giáo dục tư tưởng quyết tâm đánh thắng giặc Mỹ xâm lược trong bất kể vùng đang chiến đấu ác liệt đến đâu cũng không bao giờ chỉ là việc chuẩn bị cho quân chúng tinh thần chịu đựng qua mọi cuộc thử thách mà là phải trang bị cho đảng bộ và nhân dân khí thế cách mạng tiến công, nghĩa là luôn luôn vươn tới những nhiệm vụ cao hơn, mặc dù bị tổn thất đến đâu cũng hoàn thành vượt mức mọi kế hoạch chi viện cho tiền tuyến. Chúng tôi thường nói với các đồng chí ở đảng bộ cơ sở phải chuẩn bị cho đảng viên và quân chúng đến mức địch đánh ác liệt mấy cũng vẫn kiên định, vững vàng, vẫn bám ruộng, bám làng để chiến đấu, sản xuất và chiến đấu là phải tiêu diệt được địch, bảo vệ được ta, bảo đảm giao thông thông suốt, thực hiện vượt mức kế hoạch phục vụ tiền tuyến, thâm canh đạt năng suất cao... Cho đến nay đã có nhiều nơi trong tỉnh chúng tôi làm được như vậy. ở xã Q. địch bỏ hàng nghìn quả bom xuống đồng ruộng, nhưng các hợp tác xã không những vẫn thực hiện thâm canh trên ruộng đất còn lại mà còn chia nhau trồng cây, thả cá trong những hố bom, không chịu bỏ phí đất. ở xã N, mặc dù địch bắn nát thuyền lưới, nhưng đảng bộ và nhân dân không chịu bó tay, kết bè ra biển đánh cá, thu hoạch một vụ cá nục vượt mức kế hoạch. ở xã Đ, địch đánh phá tan nát nhà cửa của nhân dân, nhưng nhân dân vẫn nỗ lực kiến thiết đồng ruộng, khoanh vùng thâm canh,

xây dựng nhà tắm, nhà trẻ... Tinh thần quyết tâm đánh thắng giặc Mỹ xâm lược một khi đã ăn sâu vào quần chúng thì có sức mạnh vươn lên mạnh mẽ như vậy. Nhưng làm được như vậy cũng chưa đủ. Chúng tôi còn phải chuẩn bị cho đảng bộ và nhân dân tỉnh chúng tôi sống và chiến đấu với một lý tưởng cao cả, sẵn sàng cống hiến nhiều hơn, sẵn sàng hy sinh lớn hơn vì sự nghiệp chống Mỹ, cứu nước với tinh thần phấn khởi và tự hào.

II - Tăng cường xây dựng Đảng và củng cố quan hệ sản xuất xã hội chủ nghĩa để thực hiện tốt nhiệm vụ chiến đấu, sản xuất và tổ chức đời sống quần chúng.

Ba nhiệm vụ chiến đấu và phục vụ chiến đấu sản xuất và tổ chức đời sống quần chúng có liên quan mật thiết và hỗ trợ lẫn nhau. Song chúng tôi nghĩ rằng: không nên nói một cách đơn giản là "làm tốt nhiệm vụ này cũng tức là làm tốt nhiệm vụ kia". Vì một mặt sản xuất phát triển sẽ tăng thêm tiềm lực quốc phòng và sức mạnh của nhưng người cầm súng, là cơ sở để nâng cao đời sống quần chúng. Nhưng mặt khác, phải sản xuất tốt trong điều kiện công việc chiến đấu và phục vụ chiến đấu khẩn trương, số công lao động thu hút vào công tác chiến đấu khá nhiều là một việc khó. Do đó, một mặt phải thấy ba nhiệm vụ đó có liên quan với nhau mật thiết để quyết tâm làm tốt cả ba nhiệm vụ, mặt khác, cũng phải thấy muốn làm tốt cả ba nhiệm vụ phải có nhiệt tình cao, có phương hướng công tác và biện pháp đúng đắn. Muốn làm tốt cả ba nhiệm vụ đó một lúc, phải giải quyết được những mâu thuẫn sau đây:

Một là, phải tiến hành cách mạng kỹ thuật trong sản xuất, tăng công hợp lý vào mỗi đơn vị diện tích để thâm canh tăng năng suất trong điều kiện công chiến đấu và phục vụ chiến đấu chiếm 20% tổng số công hoặc hơn thế nữa và địch luôn luôn tìm cách đánh phá làm hư

hông một số cơ sở vật chất và kỹ thuật của nông nghiệp, đồng thời cản trở thời gian lao động trên đồng ruộng.

Hai là, chiến đấu và phục vụ chiến đấu phải liên tục, bền bỉ, kịp thời nhưng lại phải sản xuất đúng thời vụ và áp dụng các biện pháp kỹ thuật tiên tiến. Trường hợp khó khăn nhất là chiến đấu khẩn trương vào giữa lúc thời vụ cũng đang khẩn trương.

Ba là, giữ vững và nâng cao từng bước đời sống của quần chúng trong điều kiện địch đánh phá ngày càng ác liệt và thủ đoạn đánh phá ngày càng tàn bạo dã man, luôn luôn đe dọa tính mạng quần chúng và tìm cách phá phách nhưng cơ sở kinh tế và phúc lợi tập thể nhằm nâng cao đời sống quần chúng.

ở tỉnh chúng tôi đã có một số xã giải quyết tốt những mâu thuẫn kể trên, thực hiện tốt cả ba nhiệm vụ một lúc. Song, muốn cả tỉnh làm tốt cả ba nhiệm vụ thì phải có nhiều xã cùng làm tốt cả ba nhiệm vụ đó. Chúng tôi đã nghiên cứu sự lãnh đạo của nhiều xã và thấy rõ: nơi nào làm tốt cả ba nhiệm vụ đó là ở nơi đó có tổ chức đảng và các hợp tác xã tốt. Từ đó, chúng tôi rút ra một kết luận quan trọng: Phải tăng cường sự lãnh đạo của các cấp đảng bộ và ra sức củng cố quan hệ sản xuất mới, lấy đó làm cơ sở để hoàn thành tốt cả ba nhiệm vụ chiến đấu, sản xuất và tổ chức đời sống quần chúng.

Về công tác xây dựng đảng, qua những lần tổng kết cuộc vận động xây dựng chi bộ, đảng bộ "bốn tốt" của tỉnh, chúng tôi đã rút ra từ thực tế những bài học kinh nghiệm về sự lãnh đạo của đảng bộ cơ sở ở những vùng chiến đấu ác liệt. Đó là:

1 - Phải có tinh thần cách mạng tiến công trong việc chấp hành các đường lối, chính sách của Đảng, dám lao vào khó khăn, tìm cách khắc phục những khó khăn để hoàn thành tốt nhiệm vụ của Đảng. Đây là bài học xương máu của nhiều đảng bộ trong tỉnh chúng tôi. Chi bộ thanh niên xung phong 759 giữ một cửa ngõ quan trọng, địch đánh phá

rất ác liệt nhưng cả chi bộ có quyết tâm: "Địch đánh ngày ta làm đêm, địch đánh đêm ta làm ngày, địch đánh cả ngày lẫn đêm, ta làm cả ngày lẫn đêm, coi việc đứt mạch đường như trái tim mình ngừng đập". Cho nên chi bộ đã lãnh đạo đại đội vượt qua muôn vàn nguy hiểm, hoàn thành nhiệm vụ xuất sắc và trở nên một tập thể anh hùng. Chi bộ đội đường dây bưu điện X, giữ một quãng đường bị địch đánh phá suốt ngày đêm; nhưng cả chi bộ xác định: "Đứt dây như đứt ruột, gãy cột như gãy xương, quyết bảo vệ đến cùng mạch máu chỉ đạo chiến đấu của Đảng", cho nên chính trên tuyến đường này đường dây lại thông suốt. Chi bộ phà R, ở nơi đầu sóng ngọn gió nhất trong tỉnh, nhưng cả chi bộ xác định quyết tâm: "Sông bến là chiến trường, sào phà là vũ khí, một chuyến xe qua là một chiến công", cho nên các đồng chí ở đây đã kiên cường, "đầu đội bom, chân đạp phá", giữ vững cuộc chiến đấu liên tục trong hơn ba năm nay... Từ việc xác định quyết tâm đến việc hoàn thành tốt nhiệm vụ còn phải trải qua công tác tổ chức thực hiện. Song việc xác định quyết tâm hoàn thành tốt nhiệm vụ là điều kiện cần có đầu tiên và cơ bản để có thể đoàn kết quần chúng hoàn thành mọi nhiệm vụ của Đảng.

2 - Phải tin tưởng vào quần chúng. Càng những lúc khó khăn, càng phải kiên trì phát động quần chúng, hết sức quan tâm đến đời sống của quần chúng và tôn trọng quyền làm chủ của quần chúng. Trong cuộc chiến đấu ngày càng ác liệt, nhiều đảng bộ ở tỉnh chúng tôi lại càng thấy rõ sức mạnh to lớn của quần chúng, do đó càng kiên trì phát động quần chúng. Đầu năm 1967 xã Đ. có nhiều khó khăn: 80% diện tích lúa bị lại mạ, hàng trăm mẫu sắn chưa trồng xong, thủy lợi chưa làm được, giao thông hào còn thiếu nhiều, công việc bề bộn tưởng như không làm sao đủ lực để hoàn thành. Nhưng sau khi đảng bộ đưa vấn đề ra bàn bạc với quần chúng thì chỉ trong một tháng nhân dân trong xã đã làm được một khối lượng công việc bằng 6 tháng cộng lại; trong một lúc giải quyết được diện tích lúa lại mạ, làm được bốn vạn mét khối

thủy lợi, trồng được 300 mẫu sắn và làm xong hầm hào. Lại như cơ quan X, công nhân trên công trường đạt năng suất lao động rất thấp, mỗi công chỉ làm được 0,2m³ gỗ, cả đội xe có 15 chiếc thì chỉ có một chiếc dùng được. Hỏi tại sao? Một số đồng chí lãnh đạo nêu lên nhiều khó khăn, trong đó có một khó khăn là nhiều nữ (!). Nhưng sau khi mang bàn bạc với quần chúng, quần chúng nhận rõ trách nhiệm của mình, phấn khởi tìm cách đẩy mạnh sản xuất trong hoàn cảnh rất khó khăn, cho nên trong một thời gian ngắn một nữ công nhân đã làm được 2,3m³ một công... Muốn làm cho quần chúng phấn khởi chiến đấu và sản xuất thì ngoài việc phát động tư tưởng quần chúng còn phải ra sức chăm lo đời sống quần chúng và tìm mọi cách để quần chúng phát huy quyền làm chủ của mình đối với mọi mặt công tác xã hội. ở tỉnh Quảng Bình chúng tôi, đã từ hơn hai năm nay, có nền nếp: cứ sau mỗi vụ sản xuất lại tổ chức để cho quần chúng phê bình sự lãnh đạo của đảng bộ địa phương và ban quản trị hợp tác xã. Tổ chức cho quần chúng phê bình sự lãnh đạo của đảng bộ địa phương đều kỳ, làm cho quan hệ giữa Đảng và nhân dân ngày càng chặt chẽ, không hề làm mất mà còn làm tăng thêm uy tín của đảng bộ, làm cho đảng viên và quần chúng đều phấn khởi.

3 - Phải thông qua cuộc đấu tranh của quần chúng mà tăng cường xây dựng và củng cố Đảng về các mặt tư tưởng, kiến thức và tổ chức, lấy việc xây dựng tư tưởng làm gốc.

a) Chúng tôi đang quyết tâm xây dựng mỗi chi bộ ở địa phương thành một pháo đài thép và mỗi đảng viên thành một người cộng sản kiên cường. Việc giáo dục nhân sinh quan cộng sản chủ nghĩa cho đảng viên là công việc tiến hành thường xuyên, chủ yếu là thông qua việc học tập và phấn đấu vượt các điển hình tiên tiến xuất hiện trong cuộc vận động "bốn tốt" và phong trào "hai giỏi". Ngoài những gương tiêu biểu là các anh hùng đã được Quốc hội và Chính phủ tuyên dương trong tỉnh chúng tôi còn có nhiều gương khác như đồng chí bí thư chi bộ

Trần Thị Thanh lãnh đạo một đơn vị thanh niên xung phong anh hùng; đồng chí bí thư đảng ủy Phan Văn Khang lãnh đạo một xã ở nơi đầu sóng ngọn gió; đồng chí Phan Khắc Soán, đồng chí Trần Hâm sẵn sàng hi sinh thân mình, bảo vệ nhân dân... Thông qua những điển hình đó, chúng tôi giáo dục cho đảng viên trong tỉnh.

- Đối với địch thì kiên quyết đập lên đầu chúng mà xóc tới với tư thế của người chiến thắng, dù chúng hung hăng, tàn bạo đến mấy cũng không chịu khuất phục.

- Đối với quân chúng thì luôn luôn tôn trọng, lắng nghe ý kiến của quân chúng, thấu hiểu tâm tư nguyện vọng của quân chúng, hết sức chăm lo đời sống mọi mặt của quân chúng, kiên trì phát động quân chúng thực hiện các nhiệm vụ của Đảng.

- Đối với đồng chí thì luôn luôn gắn bó với nhau trong tình nghĩa ruột thịt, sống chết có nhau, thật sự bình đẳng và dân chủ, nhiệt tình ủng hộ lẫn nhau vì lý tưởng chung của Đảng và của dân tộc;

- Đối với nhiệm vụ của Đảng và nhà nước giao thì bất cứ việc gì, ở đâu, lúc nào, dù khó khăn nguy hiểm đến mấy cũng quyết tâm vượt qua để hoàn thành một cách xuất sắc.

b) Nhiệm vụ càng nặng nề và phức tạp, chúng tôi càng ra sức giáo dục đảng viên không những về mặt tư tưởng mà còn cả về mặt kiến thức. Có nhiệt tình và có kiến thức thì mới bảo đảm sự lãnh đạo tuyệt đối của tổ chức đảng một cách thiết thực. Muốn chỉ đạo thâm canh thì đảng ủy phải có kiến thức về khoa học kỹ thuật nông nghiệp. Kinh nghiệm của đảng bộ Đại Phong và Đại Trạch đã chứng tỏ điều đó. Muốn bắn rơi máy bay địch ban đêm, thì bản thân cấp ủy đảng phải nghiên cứu đường bay của địch, hiểu ra tính năng của các loại vũ khí có trong tay, chỉ đạo dân quân tập luyện bắn đêm và bố trí màn lưới chiến đấu... Kinh nghiệm của đảng bộ P và H ở huyện Lệ Thủy đã chứng tỏ điều đó. Muốn phục vụ pháo binh tốt thì phải hiểu rõ cách

chiến đấu của pháo binh. Kinh nghiệm phục vụ pháo binh chiến đấu bắn cháy một ngày hai tàu chiến Mỹ của đảng bộ xã G đã chứng minh điều đó... Muốn thực hiện tốt cả ba nhiệm vụ sản xuất chiến đấu là tổ chức đời sống, một trong những vấn đề quan trọng là sự lãnh đạo kết hợp ba nhiệm vụ công tác đó của từng đảng bộ cơ sở. Muốn lãnh đạo kết hợp được chặt chẽ thì kiến thức của các cấp ủy đảng phải rộng rãi, do đó vấn đề nâng cao trình độ kiến thức cho các cấp ủy đảng trước hết là kiến thức về sản xuất, về chiến đấu, về giao thông vận tải, v.v... đang trở thành một vấn đề cấp bách ở trong tỉnh chúng tôi.

c) Công tác tổ chức đảng ở trong tỉnh chúng tôi hiện nay đang tập trung vào việc xây dựng chi bộ và đảng bộ cơ sở "bốn tốt". Trong tình hình chiến tranh ác liệt, chúng tôi đặc biệt chú ý việc xây dựng tổ đảng vững mạnh và vấn đề phân công đảng viên. Tổ đảng là tập thể cuối cùng của tổ chức đảng gắn liền với quần chúng. Trong điều kiện chiến đấu ác liệt, tổ đảng nắm vững đội sản xuất có thể giữ vững quan hệ sản xuất xã hội chủ nghĩa, trong mọi tình thế, có thể nắm chắc tình hình quần chúng và giải quyết những vấn đề do cuộc chiến đấu ở dưới đề ra một cách nhanh nhất. Vấn đề phân công đảng viên theo kinh nghiệm của đảng bộ Cam Thủy (một đảng viên phụ trách một số gia đình, một số ruộng, một đội trâu) đang trở thành phong trào rộng rãi ở tỉnh chúng tôi. Phân công đảng viên như trên sẽ làm cho nhiệm vụ của đảng viên cụ thể hơn, và một đảng viên có thể phát huy tinh thần tích cực và chủ động của mình để góp phần vào sự lãnh đạo chung của chi bộ đảng.

Sức mạnh của một đảng bộ cơ sở là ở chỗ đảng bộ cơ sở đó đã đoàn kết được đông đảo nhân dân ở địa phương mình hoàn thành nhiệm vụ chung của Đảng. Hầu hết nông dân ở tỉnh chúng tôi để tham gia hợp tác xã nông nghiệp. Cho nên sức mạnh của một đảng bộ cơ sở là ở chỗ đảng bộ cơ sở đó đã nắm vững được quan hệ sản xuất xã hội chủ nghĩa hiện nay để hoàn thành nhiệm vụ của Đảng. Chính các hợp tác xã nông.

nghiệp, hợp tác xã tín dụng, hợp tác xã mua bán ở nông thôn hiện nay là nơi có khả năng phân phối hợp lý sức lao động phục vụ sản xuất và phục vụ quốc phòng, giải quyết mối quan hệ giữa chiến đấu và phòng tránh địch, giải quyết vấn đề đời sống của quần chúng cho phù hợp với tình hình chiến đấu của từng địa phương... Do đó, chúng tôi đã hướng dẫn các đảng bộ cơ sở nắm vững và chỉ đạo chặt chẽ các hợp tác xã nông nghiệp, mua bán, tín dụng ở nông thôn để giải quyết những mâu thuẫn đang nảy sinh, tiến lên hoàn thành tốt nhiệm vụ chiến đấu, sản xuất và tổ chức đời sống quần chúng. Một đảng bộ tốt phải là một đảng bộ lãnh đạo các hợp tác xã tốt; các hợp tác xã tốt là những hợp tác xã có chi bộ đảng tốt. Trước đây, ở trong tỉnh chúng tôi có nơi có khuynh hướng tách rời hai cuộc vận động xây dựng chi bộ "bốn tốt" và cải tiến quản lý hợp tác xã. Do đó phong trào không tiến lên vững chắc, hợp tác xã có được cải tiến về mặt quản lý nhưng chi bộ đảng không được củng cố thì không có cơ sở để thực hiện tốt phương hướng đã đề ra. Chúng tôi đang ra sức thực hiện một đợt vận động kết hợp việc xây dựng chi bộ và đảng bộ cơ sở "bốn tốt" với cuộc vận động cải tiến quản lý hợp tác xã nông nghiệp trong tình hình mới, xác định lại phương hướng sản xuất, phương hướng xây dựng cơ sở vật chất và kỹ thuật, phương hướng sử dụng và tăng năng suất lao động, ổn định và tăng cường đội sản xuất cho phù hợp với tình hình chiến đấu ác liệt.

III. Xây dựng nền nếp công tác nhanh nhạy, khẩn trương tích cực, chủ động, trực tiếp, tại chỗ cho phù hợp với thời chiến

Từ những ngày đầu bước vào cuộc chiến đấu chống Mỹ, cứu nước, tỉnh chúng tôi đã từng bước chuyển hướng nền nếp công tác chỉ đạo cho phù hợp với thời chiến. Từ đó đến nay, công tác chỉ đạo trong tỉnh đã có những biến chuyển tốt. Trong những lúc khó khăn, tình hình chiến đấu, sản xuất và đời sống quần chúng vẫn nắm được từng ngày, do đó có nhiều chủ trương giải quyết kịp thời. Một số đảng ủy và cơ quan cấp tỉnh đã xây dựng được nền nếp công tác phù hợp với tình hình

mới. Song ở một số cấp ủy đảng và cơ quan cấp tỉnh vẫn còn rơi rớt lại nền nếp công tác "thời bình", do đó công việc giải quyết không kịp thời và một số chủ trương công tác còn có khoảng cách so với tình hình thực tế. Hoặc có cơ quan, cấp ủy đảng làm việc khẩn trương nhanh nhẹn, nhưng lại bị động, chỉ lo chạy theo những việc đột xuất, do đó khẩn trương mà không đàng hoàng. Cuộc chiến đấu trong ba năm qua là một trường học sinh động và nhiều mặt. Từ cuộc chiến đấu đó, bước đầu chúng tôi đã rút ra những quy tắc nền nếp công tác thời chiến: nhanh nhạy, khẩn trương, tích cực, chủ động, trực tiếp, tại chỗ.

Trong lúc chiến đấu và sản xuất rất khẩn trương, tình hình diễn biến từng ngày, công tác chỉ đạo phải nhanh nhạy, khẩn trương. Không những cán bộ phải có tác phong nhanh nhạy, khẩn trương, mà mọi chế độ mọi thủ tục quy định, mọi sự phân công về mặt tổ chức phải nhằm làm cho việc phát hiện tình hình được nhanh nhạy và giải quyết vấn đề được kịp thời. Công tác tuyên huấn trong thời chiến là phải nắm chắc tình hình tư tưởng quần chúng diễn biến từng lúc, từng vùng như cơ quan tuyên huấn của bộ đội nắm chắc tư tưởng chiến sĩ trong các trận chiến đấu. Công tác thương nghiệp trong thời chiến không chỉ làm nhiệm vụ điều hòa, phân phối hàng hóa từng quý, từng năm mà phải theo sát tình hình chiến đấu, bảo đảm phân phối hàng tới nơi cần, tới người cần, và phương thức phân phối phải đơn giản nhất như cơ quan hậu cần của các chiến dịch phục vụ bộ đội chiến đấu. Nền nếp làm việc của đảng ủy xã một mặt phải bảo đảm sinh hoạt dân chủ thường kỳ, mặt khác phải tìm cách có thể hội ý nhanh chóng, kịp thời để giải quyết những công việc đột xuất; đồng thời phải tăng cường bộ phận thường vụ đã có thể giải quyết những vấn đề cấp bách được đúng lúc, mà vẫn bảo đảm nguyên tắc dân chủ, tập thể... Nếp làm việc trong thời chiến là nếp làm việc rất nhanh nhạy khẩn trương không rời bỏ nguyên tắc, nhưng cũng không để cho những quy định, thể lệ ràng buộc mình, làm cho công việc bị chậm chạp, luôn luôn sẵn sàng đối phó với mọi tình

thế đột xuất. Song, khẩn trương lại không bị động. Muốn thế không bao giờ được bỏ phương hướng lâu dài và phải dự kiến cho hết tình huống có thể xảy ra. Huyện ủy Lệ Thủy năm vừa qua, nhờ chuẩn bị tích cực mọi phương án sản xuất, đưa ra cho quần chúng bàn bạc dân chủ, cho nên mặc dù thiên tai, địch họa ác liệt, vẫn thực hiện vượt mức kế hoạch vụ chiêm cả về diện tích và năng suất. Đảng ủy xã N. nhờ đã thảo luận trong quần chúng chuẩn bị những tình huống đi biển khác nhau, cho nên địch phá thuyền lưới, vẫn có mảng đi biển, không bỏ lỡ vụ cá... Đó là những kinh nghiệm quý trong tỉnh chúng tôi.

Trong lúc này các cơ quan và các đảng ủy của tỉnh chúng tôi đang ra sức thực hiện một nền nếp công tác cách mạng là: giải quyết vấn đề trực tiếp tại chỗ. Công việc được giải quyết trực tiếp tại cho bao giờ cũng cụ thể và nhanh nhất. Cán bộ thì thực hiện tác phong "xuống đội, ra đồng, ra trận địa". Cơ quan thì thực hiện phương châm "hướng về cơ sở". Các đồng chí huyện ủy viên đều được phân công phụ trách một đồng chí một xã và trực tiếp chỉ đạo một hợp tác xã. Mỗi đảng ủy viên nắm một hợp tác xã và trực tiếp chỉ đạo một đội sản xuất. Nhờ các đồng chí đảng ủy viên nắm được tình hình bên dưới cho nên tập thể đảng ủy nắm chắc được tình hình, sinh hoạt đảng ủy trở nên phong phú, linh hoạt. Còn các ngành thực hiện phương châm "hướng về cơ sở" là tổ chức công tác như thế nào để có thể phục vụ được các hợp tác xã ở cơ sở mạnh nhất. Cơ quan y tế của tỉnh chúng tôi đã tổ chức màn lưới y tế rộng rãi bảo đảm cho nhân dân được khám bệnh tại nhà. Phần lớn nhân dân được chữa bệnh tại nhà, cấp cứu vết thương chiến tranh tại hợp tác xã. Cửa hàng hợp tác xã mua bán ở tỉnh chúng tôi đã thực hiện mua tại đội sản xuất, bán tại đội sản xuất. Cơ quan tín dụng của tỉnh chúng tôi thực hiện góp tiền tiết kiệm và rút tiền tiết kiệm tại nhà nhân dân... Nhờ nền nếp công tác đó nên trong thời chiến, nhân dân lại được các ngành phục vụ có phần chu đáo hơn thời kỳ hòa bình. Nếp công tác này chẳng những rất thích hợp với thời chiến, mà sau này khi hòa bình

trở lại cũng nên duy trì, vì nó bảo đảm cho công việc được tiến hành nhanh hơn và thuận lợi cho nhân dân hơn.

Thời gian tới, địch sẽ đánh phá tỉnh chúng tôi ác liệt hơn nữa. Nhưng sông có thể cạn, núi có thể mòn, lòng son dạ sắt của 40 vạn nhân dân tỉnh chúng tôi không bao giờ lay chuyển. Hồ Chủ tịch đã dạy "Không có gì quý hơn độc lập, tự do". Đảng bộ và nhân dân tỉnh chúng tôi định ninh trong dạ lời kêu gọi chống Mỹ, cứu nước thiêng liêng đó, ra sức chiến đấu giỏi, sản xuất giỏi, tổ chức đời sống quần chúng tốt, sẵn sàng chịu đựng những hi sinh cần thiết dù có lớn hơn sự hi sinh hiện nay nhiều, vẫn quyết tâm xốc tới cùng đồng bào cả nước quyết đánh thắng giặc Mỹ xâm lược cho đến thắng lợi hoàn toàn.